

W związku z wejściem w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r. - ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (zwaną specustawą antykryzysową, Dz. U. z 2020 r., poz. 568), poniżej przedstawiamy podstawowe uprawnienia dla osób i podmiotów prawnych, z których mają one prawo skorzystać dla poprawienia sytuacji ekonomicznej i zapewnienia ciągłości realizowanych przez siebie przedsięwzięć gospodarczych:

1. Zwolnienie od składek ZUS dla mikrofirm i samozatrudnionych. Każdy, kto prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą lub zatrudnia maksymalnie 9 osób, może liczyć na zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za marzec, kwiecień i maj. Pokryje je Państwo. Zwolnienie dotyczy przedsiębiorców i ich pracowników, a także osób opłacających składki tylko za siebie – pod warunkiem, że ich przychód nie był wyższy niż 300 proc. prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

2. Jednorazowe świadczenie dla samozatrudnionych i zleceniobiorców. Prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą (jdg) przed 1 lutego br., ale także zleceniobiorcy - w tym zarabiający na podstawie umowy o dzieło, umowy agencyjnej zawartej przed 1 lutego br. - oraz także osoby, które zawiesiły jdg po 21 stycznia br. mogą starać się o tzw. jednorazowe świadczenie postojowe (nieoskładkowane i nieopodatkowane):

- 2080 zł dla zleceniobiorców i prowadzących działalność (80 proc. Minimalnego wynagrodzenia), jeśli ich przychód spadł o co najmniej 15 proc. w stosunku do poprzedniego miesiąca, pod warunkiem, że przychód w poprzednim miesiącu był niższy od 300 proc. przeciętnego wynagrodzenia, czyli ok. od 15 507 zł. Przychód zleceniobiorcy stanowi kwota brutto na umowie, dla samozatrudnionego jest to wartość sprzedaży bez podatku VAT.
- 1300 zł dla osób na karcie podatkowej lub ryczałcie ewidencjonowanym, zwolnionym z VAT.

3. Mikropożyczka ze środków Funduszu Pracy. To jednorazowa pożyczka na pokrycie kosztów mikroprzedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r. Pożyczka w wysokości 5 tys. zł przyznawana na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy z 6 miesięcznym okresem karencji, z możliwością umorzenia pod warunkiem, że przedsiębiorca przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r. Wniosek o pożyczkę będzie trzeba złożyć do powiatowego urzędu pracy.

4. Maksymalne koszty kredytu. Ustawa wprowadza algorytm wyliczający koszty kredytu i ich maksymalny limit. Łączne pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie będą mogły być wyższe niż 45 proc. wartości kredytu.

5. Przedłużenie bankowych kredytów obrotowych. Umożliwienie obliczania zdolności kredytowej w oparciu o dane finansowe na koniec 2019 r.

6. Dofinansowanie do wynagrodzenia dla pracodawcy (art. 15 g) ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Łączna kwota dofinansowania w przypadku przestoju ekonomicznego wynosi 1533,09 zł na pracownika, co obejmuje 50 proc. wynagrodzenia minimalnego, czyli 1300 zł plus składki ZUS pracodawcy od tej kwoty (które również mogą być dofinansowane z FGŚP). Natomiast w przypadku obniżenia wymiaru czasu pracy, łączna maksymalna kwota dofinansowania to 2452,27 zł, co obejmuje 40 proc. przeciętnego wynagrodzenia plus również

składki ZUS pracodawcy od tej kwoty. Wymiar czasu pracy można obniżyć o 20 proc., ale nie więcej niż do 0,5 etatu. Dopłaty mogą objąć także mikroprzedsiębiorców, którzy skorzystają ze zwolnienia ze składek, jednak pod warunkiem:

- nie mniej niż o 15 proc. (stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnych 2 kolejnych miesięcy w okresie od stycznia 2020 r. do łącznych obrotów z analogicznych 2 miesięcy z roku ubiegłego) lub nie mniej niż o 25 proc. obrotów w miesiącu w okresie od stycznia 2020 r. w porównaniu do miesiąca poprzedniego,
- uzgodnienia ze związkami zawodowymi lub przedstawicielami załogi warunków postoj i obniżenia czasu pracy;
- opłacenia składek i podatków do końca trzeciego kwartału 2019 roku oraz w przypadku złożenia wniosku do wojewódzkiego urzędu pracy - będą rozpatrywane w kolejności wpływu.

7. Uelastycznienie czasu pracy. Pracodawca dotknięty skutkami epidemii koronawirusa będzie mógł skrócić dobowy czas nieprzerwanego odpoczynku dla pracownika z obecnych 11 godzin do 8 (z gwarancją oddania pracownikowi równoważnego odpoczynku w okresie 8 tygodni), a tygodniowy czas takiego odpoczynku - z 35 do 32 godzin. W porozumieniu ze związkami zawodowymi albo gdy nie ma związków z przedstawicielami pracowników - będzie mógł też wydłużyć dobowy wymiar czasu pracy do 12 godzin (równoważny system czasu pracy) oraz okres rozliczeniowy do maksymalnie 12 miesięcy.

8. Przedłużenie legalnego pobytu i zezwoleń na pracę dla obcokrajowców. Wydłużenie wiz pobytowych i zezwoleń na pobyt czasowy cudzoziemców, wydłużenie terminu składania wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych, przedłużenie wizy oraz przedłużenie pobytu w ramach ruchu bezwizowego, jeżeli wypadałby on w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Projekt zakłada też wydłużenie okresów ważności zezwoleń na pobyt czasowy oraz wiz krajowych do 30 dni od dnia odwołania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego.

Zmiany w przepisach podatkowych

1. Możliwość wstecznego rozliczania strat podatkowych w PIT i CIT - stratę poniesioną w 2020 r. podatnicy PIT i CIT będą mogli odliczyć od dochodu uzyskanego w 2019 r. Odliczyć od dochodu z 2019 r. będzie można stratę do wysokości 5 mln zł w pierwszym roku. Nadwyżka będzie odliczana w kolejnych latach.

2. Wydłużenie terminu na złożenie informacji o cenach transferowych do 30 września 2020 r.

3. Przedłużenie terminu do zapłacenia podatku minimalnego od nieruchomości komercyjnych za miesiące marzec-maj 2020 r. do 20 lipca 2020 r.

4. Zmiany w uldze na złe długi. Specustawa przewiduje wyłączenie stosowania regulacji w podatkach dochodowych dotyczących tzw. złych długów w odniesieniu do dłużników, którzy powinni uwzględniać niezapłacone zobowiązania przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy.

5. Możliwość rezygnacji z zaliczek uproszczonych w 2020 r. i obliczanie zaliczek miesięcznych od bieżących dochodów.

6. Wydłużenie terminu na przekazanie przez płatników zaliczek na podatek od wynagrodzeń

pobranym za marzec i kwiecień do 1 czerwca 2020 r.

7. Wydłużenie do 20 lipca br. terminu na wpłatę zaliczek na CIT za okres od marca do maja.

8. Możliwość odliczenia od podatku PIT i CIT darowizn (pieniężnych lub rzeczowych) przekazanych na cele związane z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia koronawirusem. Jeśli darowizna zostanie przekazana do końca kwietnia br., będzie można odliczyć nawet 200 proc. jej wartości.

9. Zniesienie opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków i zaległości podatkowych, które są dochodem budżetu państwa na czas obowiązywania stanu epidemicznego.

10. Odroczenie do 1 lipca br. wejścia w życie przepisów o nowych JPK i matrycy stawek.

11. Wydłużenie z 3 do 14 dni czasu na zawiadomienie Urzędu Skarbowego o zapłacie na rachunek spoza tzw. białej listy podatników. Nowością jest także wprowadzenie możliwości wydawania paragonów elektronicznych.

12. Wydłużenie o trzy miesiące terminu wydawania interpretacji podatkowych. Zgodnie z obecnymi przepisami wydaje się je w ciągu trzech miesięcy.

Zmiany w Prawie spółdzielczym dotyczące funkcjonowania organów spółdzielni

1. Ustawa wprowadziła istotne zmiany w zasadach zwoływania, odbywania posiedzeń i podejmowania uchwał przez zarząd, radę nadzorczą, walne zgromadzenie, które zastępuje radę nadzorczą w przypadku, o którym mowa w art. 46a Prawa spółdzielczego oraz zebrania grup członkowskich.

W art. 35 Prawa spółdzielczego dodano § 4¹–4⁴, które dotyczą zwołania posiedzenia zarządu oraz rady nadzorczej na żądanie jednego z członków tych organów, podejmowania uchwał przez zarząd i radę nadzorczą na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Nowe przepisy prawa spółdzielczego stosuje się również do posiedzeń zarządu, rady nadzorczej, walnego zgromadzenia - które zastępuje radę nadzorczą na podst. art. 46a Prawa spółdzielczego - oraz zebrania grup członkowskich zwołanych przed dniem wejścia w życie ustawy.

2 Ustawa wprowadziła istotną regulację dotyczącą terminu odbycia się walnego zgromadzenia spółdzielni. Zgodnie z art. 90 Ustawy zmieniającej, jeżeli ustawowy termin zwołania walnego zgromadzenia spółdzielni przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, trwającego w dniu wejścia w życie ustawy lub ogłoszonego bezpośrednio po okresie trwającym w dniu wejścia w życie ustawy, ulega on przedłużeniu o 6 tygodni od dnia odwołania tego stanu.

Na podstawie powyższych zmian w ustawach, Minister Finansów wydał szczegółowe rozporządzenia w sprawie terminów wykonania niektórych obowiązków sprawozdawczych, a wynikających głównie z ustawy o rachunkowości. Z uwagi na kierowane już do nas pytania, poniżej prezentujemy szczegółowe zestawienie zmian w tym obszarze.

1. Przedłużone terminy wynikające z rozporządzenia MF z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 570).

Akt prawny	Przepis		Poprzedni termin	Nowy termin
Ustawa o rachunkowości				
	Art.24 ust.5 pkt2	sporządzenie zestawienia obrotów i sald za rok obrotowy	85 dni po dniu bilansowym tj.25.03.2020 r.	23.06.2020 r. (przedłużono o 90 dni)
	Art.26 ust.3 pkt 1	zakończenie inwentaryzacji składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4	do 15 dnia następnego roku tj. do 15.01.2020	14.04.2020 r. (przedłużono o 90 dni)
	Art.52 ust.1	sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego	3 miesiące od dnia bilansowego tj. do 31.03.2020 r.	30.06.2020 r. (przedłużono o 3 miesiące)
	Art.52 ust.3	sporządzenie sprawozdania z działalności jednostki	3 miesiące od dnia bilansowego tj. do 31.03.2020 r.	30.06.2020 r. (przedłużono o 3 miesiące)
	Art.53 ust.1	zatwierdzanie sprawozdania finansowego. KRS wnioskowało o przedłużenie terminu o 5 m-cy, tj. do dnia 30.11.2020 r.	nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego tj.30.06.2020 r.	30.09.2020 r. (przedłużono o 3 miesiące). Nadzorowane przez KNF do 31.08 2020 (o 2 miesiące).
PIT	Art.45 ust.5	przekazanie rocznego sprawozdania finansowego do Szefa KAS	Przed upływem terminu do złożenia zeznania tj.30.04.2020 r.	31.07.2020 r.

Uwaga! w/w przedłużone terminy mają zastosowanie do terminów odnoszących się do roku obrotowego, kończącego się między dniem 30 września 2019 r. a dniem 30 kwietnia 2020 r.

Powyższe zestawienie nie obejmuje przedłużonych terminów w zakresie:

- a) oświadczenia na temat informacji niefinansowych (art.49b ust.9 ustawy o rachunkowości)
- b) sprawozdania z płatności przedstawianego przez jednostkę działającą w przemyśle wydobywczym lub zajmującą się wyrębem lasów pierwotnych (art. 63f ust.1 ustawy o rachunkowości)
- c) skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej (Art. 63c ust.2 i ust.4 ustawy o rachunkowości)

- d) d)skonsolidowanego sprawozdania z płatności jednostki dominującej (art.63g ust.4 ustawy o rachunkowości)
- e) terminów wynikających z ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości funduszy emerytalnych lub inwestycyjnych oraz jednostek budżetowych i sprawozdawczości budżetowej

2. Rozporządzeniem MF z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie przedłużenia terminu do złożenia zeznania o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) i wpłaty należnego podatku przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. 2020.542).

Przedłużono do dnia **31 maja 2020 r.** dla podatników podatku dochodowego od osób prawnych, terminy:

- 1) złożenia zeznania o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) w roku podatkowym, który zakończył się w okresie od dnia 1 grudnia 2019 r. do dnia 31 stycznia 2020 r.,
- 2) wpłaty podatku należnego wykazanego w zeznaniu, o którym mowa w pkt 1, albo różnicy między podatkiem należnym od dochodu wykazanego w tym zeznaniu a sumą należnych zaliczek za okres od początku roku.

Nowe obowiązki

Z dniem 31.03.2020 r. płatnicy składek są obowiązani do informowania ZUS o zawarciu każdej umowy o dzieło, jeżeli umowa taka zawarta zostanie z osobą, z którą nie pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy nie wykonuje pracy na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy (art.,36 ust.17 ustawy o ubezpieczeniach społecznych).